

**משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי
הפיקוח על תכניות לימודים ייחודיות**

שם ביה"ס/המוסד: ויצ"ו ניר העמק

שם התכנית הייחודית: קרימינולוגיה

תחום הדעת: מדעי החברה

מספר יחידות הלימוד: 2

סמל מוסד: 280032

תוכנית הלימודים לכיתה י' ניר העמק – 2 יח"ל

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי	גוד, א (2002) <u>על הסטייה</u> ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 37-39. אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג (2004) <u>קרימינולוגיה</u> ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 16-18.	סטייה, נורמה, סנקציה, סטייה חברתית, סטייה ערכית, סטייה התנהגותית, יחסיות הסטייה.	הבנה	- התלמיד יגדיר תיאוריות/מושגים בסיסיים בקרימינולוגיה.	מהי סטייה?	מבוא ל- קרימינולוגיה
3	מורת המגמה	סימולציה דיון ומשפט ציבורי	אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג (2004) <u>קרימינולוגיה</u> ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 26-51.	מדע בין-תחומי. עקרונות המדע.	ידע	- התלמיד יכיר את הבעייתיות של הקרימינולוגיה כמקצוע מדעי.	קרימינולוגיה כמדע	
			רהב, ג (1987) <u>סטייה</u> <u>חברתית</u> ; [1] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 29-42.		אנליזה	התלמיד יציע פתרונות בכדי שיהיה ניתן להתייחס אל הקרימינולוגיה כמדע.		
6	מורת המגמה	פרונטאלי ניתוח לוחות ותרשימים סטטיסטיים	גוד, א (2002) <u>על הסטייה</u> ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל -אביב ; עמודים 137-168. גוד, א (2002) <u>על הסטייה</u> ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 137-168. <u>שנתון סטטיסטי לישראל</u> <u>2008</u> <u>משטרת ישראל דוח שנתי</u> <u>2007</u>	סוגי עבירות (סמים, רכוש, אלימות, מין, צווארון לבן), שכיחות עבירות.	ידע הבנה ניתוח	- התלמיד יגדיר סוגי עבירות שונים - התלמיד יבחין בין סוגי עבירות שונים. - התלמיד ישווה בין שכיחותן של עבירות שונות. - התלמיד ינתח לוחות ותרשימים (מס' התיקים שנפתחו לפי סוגי עבירות, עבריינים צעירים מול מבוגרים).	סוגי עבירות ושכיחותן	פשיעה - היקפה ואופייה

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
-----	----------	----------	-------------	--------	-------	-------	----------	------

1	מורת המגמה	פרונטאלי	אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 28- 29.	אסכולה קלאסית, אסכולה פוזיטיביסטית, תיאוריות ביולוגיות, האדם הרציונאלי, דטרמיניזם, דטרמיניזם ביולוגי, דטרמיניזם חברתי, דטרמיניזם אנתרופולוגי	סינתזה	התלמיד ישווה בין תקופות שונות ביחס החברה לעברין ולטיב העבירה.	העבירה בראי התקופות	אסכולות בקרימינולוגיה
			אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 29- 31.	בקריה- "עבירות ועונשים". בנתאם- מאזן ההנאה והסבל.	הבנה	- התלמיד יבין את הקשר בין מאפייני התקופה לבין העונש המוטל על העברין בתקופה זו.	האסכולה הקלאסית	
			אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 32- 35.	לומברוזו- דטרמיניזם גופני, אטביזם, עברין מלידה, "עברין חולה הרוח", אימבציליות מוסרית, עברין	הבנה	- התלמיד יבין את התיאוריה של לומברוזו.	האסכולה הפוזיטיביסטית	
			אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 94- 99.	בכורח המקרה, קרימינולאיד, עברין אידיאלים, עברין מועד.	הבנה	התלמיד יבחין בין סוגי עבריינים על-פי התיאוריה של לומברוזו.		
4	מורת המגמה	ניתוח אירוע	רהב, ג (1987) סטייה חברתית ; [2] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 41-45.		ישום	- התלמיד יזהה את סוג העברין על פי התיאוריה לומברוזו. - התלמיד ישווה את התיאוריה הקלאסית לפוזיטיביסטית		
					הסקת מסקנות	- התלמיד יבקר את התיאוריה הביולוגית על-פי לומברוזו.		

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת-נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי	רהב, ג (1987) סטייה ; חברתית ; [2] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 46-52. אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג ; (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 103-106.	שלדון - טיפוס גוף, מזומרפי, אנדומורפי, אקטומורפי.	ידע	- התלמיד יבין את התיאוריה של שלדון.	טיפוסי גוף ועבריינות	ליקויים ביולוגיים ועבריינות
4	מורת המגמה	ניתוח אירוע	בר-אל, צ ; נוימאיר, מ (1996) מפגשים עם הפסיכולוגיה ; [1] ; רכס ; אבן יהודה ; עמודים 159-174.	מודע, סמוך למודע, לא מודע, סתמי, אני, אני עליון, מנגנוני הגנה של האגו, שלבי ההתפתחות תסביך אדיפוס/אלקטרה, קינאת הפין, חסר חלקי ב"אני העליון", אני עליון נוקשה, עזובה נפשית.	ידע	- התלמיד יכיר את עיקרי התיאוריה הפסיכואנליטית של פרויד.	התיאוריה הפסיכואנליטית של פרויד	תיאוריה פסיכולוגיות ועבריינות
			בר-אל, צ ; נוימאיר, מ (1996) מפגשים עם הפסיכולוגיה ; [2] ; רכס ; אבן יהודה ; עמודים 24-34.		הבנה	התלמיד יבין מיהו הסוטה על-פי פרויד.		
			אדד, מ (1989) קרימינולוגיה- העברין בהתהוותו ; אור-עם ; ישראל ; עמודים 115-125.		יישום	התלמיד יזהה סוגים שונים של עבריינים על-פי פרויד.		
2	מורת המגמה	פרונטאלי	אדד, מ ; רהב, ג ; שוהם, ג ; (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 289-321.	משפחה תקינה, משפחה עבריינית, משפחה הרוסה, חסך אב, חסך אם, מרד זכרי.	הבנה	- התלמיד יסביר מהי משפחה הרוסה.	המשפחה ותהליך הסוציאליזציה כגורמי עבריינות	ליקויים בתא המשפחתי ועבריינות
הבנה	- התלמיד יבין את מאפייני המשפחה הגורמים לילד להיות עבריון.							

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
4	מורת המגמה	ניתוח אירוע	אדד, מ ; רהבג, ; שוהם, ג (2004) <u>קרימינולוגיה</u> ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 365-403.	התנגשות תרבויות, הלם תרבות, חסימת הזדמנויות, משבר המשפחה, התרופפות הסמכות.	הבנה יישום ידע	- התלמיד יבין את הבעייתיות במפגש בין תרבויות. - התלמיד יסביר כיצד המפגש בין התרבויות יוצרת עבריינות אצל מהגרים. - התלמיד יכיר את המחקר של שוהם שבדק עבריינות מהגרים בחברה הישראלית.	הגירה ופשיעה	תיאוריות אקולוגיות
2	מורת המגמה	פרונטאלי	אדד, מ ; רהבג, ; שוהם, ג (2004) <u>קרימינולוגיה</u> ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 404-405.	תהליכים אנומיים, נורמות ואנומיה חברתית, גורמים מעודדי אנומיה חברתית, מעבר מחברה מסורתית לחברה מודרנית.	הבנה	- התלמיד יבין מהי אנומיה חברתית.	אנומיה חברתית/דירקהיים	תיאוריות של מצב חברתי
			רהב, ג (1987) <u>סטייה חברתית</u> ; [4] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 33-35.		יישום	- התלמיד יסביר אנומיה חברתית על-פי מאמר.		
2	מורת המגמה	ניתוח אירוע	אדד, מ ; רהבג, ; שוהם, ג (2004) <u>קרימינולוגיה</u> ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 406-410.	אנומיה אישית, מטרות חברתיות והאמצעים להשגתן, קונפורמיות, חדשנות, רטואליזם, מרדנות, נסגנות.	הבנה	- התלמיד יבין מהי אנומיה אישית.	אנומיה אישית/מרטון	
			רהב, ג (1987) <u>סטייה חברתית</u> ; [4] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 35-38.		הבנה	- התלמיד יבחין בין סוגים שונים של אנומיה אישית.		
					יישום	- התלמיד יזהה סוגים שונים של עבריינים על-פי התיאוריה של מרטון.		

3	מורת המגמה	ניתוח אירוע	אדד, מ ; רהב,ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 338-349.	התחברות דיפרנציאלית, למידה עבריינית, קבוצה אינטימית, יחסי תלות, מגע בין-אישי ישיר, משתנים ביחסים חברתיים: משך, תכיפות, טכניקות, תירוצים, הזדהות דיפרנציאלית.	ידע	- התלמיד יכיר את תשעת העקרונות של התיאוריה הדיפרנציאלית.	התחברות דיפרנציאלית/סאתרלנד	תיאוריות של למידה חברתית
			רהב, ג (1987) סטייה חברתית ; [5] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל- אביב ; עמודים 7-22.	יישום	- התלמיד יזהה את עקרונות התיאוריה על-פי מאמר.			
				הבנה	- התלמיד יסביר את מאפייני הגנב המקצועי.			
2	מורת המגמה	משחק תפקידים	אדד, מ ; רהב,ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 342-343.	טכניקות נטרול רגשי אשם, מנגנוני הכחשת האחריות למעשה, הכחשת המצב, הפניית האשמה כלפי המאשימים, פנייה לערכים נעלים, הכוונה להשיב בעתיד את לקדמותו.	ידע	- התלמיד יכיר טכניקות לנטרול רגשות אשמה.	טכניקות נטרול/סייקס ומאצה	
		ניתוח אירוע						

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
4	מורת המגמה	דיון וניתוח תמונות +פרונטאלי	רהב, ג (1987) <u>סטייה חברתית</u> ; [5]; האוניברסיטה הפתוחה; רמת-אביב, תל-אביב; עמודים 33-37.	סטייה ראשונית, סטייה משנית, תג, תהליך הטלת התג, נבואה שמגשימה את עצמה, הקושי להשתחרר מהתג, הנערה הסוטה, הסכנות שבתיוג, בקר, שוהם – מעשה עברייני, התהוות עבריינית, אדד - קרקע מכינה.	ידע	- התלמיד יכיר את עקרונות תיאורית התיוג.		תיאורית התיוג
					יישום	- התלמיד יסביר כיצד "קרקע מכינה" מסייעת לאדם לקבל תגים חברתיים.		
					יישום	- התלמיד יפתח חשיבה ביקורתית בניתוח אירועים חברתיים-כלכליים המתרחשים בארץ ובעולם ועשויים לתרום לעלייה ברמת הפשיעה		
2	מורת המגמה	פרונטאלי	רהב, ג (1987) <u>סטייה חברתית</u> ; [5]; האוניברסיטה הפתוחה; רמת-אביב, תל-אביב; עמודים 25-27.	פיקוח ובקרה כבולמי פשיעה, מעורבות בקהילה, קשרים, מחויבות, אמונות.	הבנה	- התלמיד יבין את ארבעת מנגנוני בולמי הפשיעה על-פי הירשי.		תיאורית הפיקוח החברתי של הירשי
					יישום	- התלמיד יסביר כיצד הקהילה יכולה לבלום עבריינות נוער.		

סה"כ תיאוריות: 44 שעות

תוכנית לימודים לכיתה י"א ניר העמק – 2 יח"ל

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי	<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> בדמוקרטיה; משטרת ישראל; המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 23-25.	"משטרה", "שיטור", "police", "הגנה על האדם".	הבנה	- התלמיד יבחין בין "שיטור" ל"משטרה".	מהי משטרה?	מבוא
					הסקת מסקנות	- התלמיד יגדיר את המושג "משטרה".		
1	מורת המגמה	פרונטאלי	<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> בדמוקרטיה; משטרת ישראל; המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 76-79.	תפקידי השוטר העברי בעת העתיקה.	ידע	- התלמיד יכיר את תפקידי השוטר העברי בעת העתיקה.	השוטר בעולם העתיק	
3	מורת המגמה	פרונטאלי	אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה- מבוא למדעי המשטרה</u> ; ירושלים; מולטיפרס; עמודים 61-40.	משטרה כארגון שיטור, כפונקציה חברתית, ערבות הדדית, הסכמה הדדית, טיטינג, טיטינגמן, "הזעקות", הנדרד, הנדרדמן, שופט, שופט שלום, קונסטיבול, "צ'רלי", סיור והשגחה, החוק לשיפור המשטרה במטרופולין וסביבותיה 1829, שיטור מודרני, הפרדת הרשויות, מניעת פשעים.	ידע	- התלמיד יכיר את מנגנוני השיטור בעולם העתיק.	התפתחות השיטור באנגליה	
					הבנה	- התלמיד יתאר את השתלשלות השיטור באנגליה.		
					אנליזה	- התלמיד יזהה את העקרונות של סיר רוברט פיל.		

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
1	מורת המגמה	פרונטאלי	<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 122-124.	"השומר", "אגודת השוטרים העבריים", ארגון משטרה ארצי, "ההגנה".	ידע	- התלמיד יכיר את מקורות השיטור הישראלים בתקופה של לפני קום המדינה.	משטרות מקומיות (1917-1920).	השלטון הבריטי בארץ-ישראל
1	מורת המגמה		<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 125-126.	ז'נדרמריה פלשתינית, פקודת המשטרה-1921, פקודת גפירי הכפר-1921.	ידע	- התלמיד יכיר את פקודת המשטרה, על-פיה פועלת המשטרה עד היום.	ממשל צבאי בריטי (1921-1926)	
1	מורת המגמה		<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 126-127.	פקודת המשטרה החדשה-1926.	הבנה	- התלמיד יבין את המקורות למיסוד המשטרה הישראלית.	יסוד משטרת המנדט (1926-1936)	
1	מורת המגמה		<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 128-129.	חיל הנוטרים, משטרת הישובים העבריים.	הבנה	- התלמיד יבין את הגורמים להיווסדם של תחומים שונים במשטרה.	נוטרות ומשטרת הישובים	
1	מורת המגמה	פרונטאלי	<u>משטרה</u> אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה</u> - מבוא למדעי המשטרה; ירושלים; מולטיפרס; עמודים 282-283.	ז'נדרמריה, משטרה, חיל משטרה.	הבנה	- התלמיד יכיר את המאפיינים המרכזיים שליוו את הקמתה של משטרת ישראל.	הקמת משטרה לאומית-1948	התפתחותה של משטרת ישראל
	<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 297-299.							
1	מורת המגמה	פרונטאלי	<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 299-304.	משטרה לאומית ארצית.	ידע	- התלמיד ידע את המאפיינים הבולטים של משטרת ישראל.	עיצוב משטרת ישראל 1948-1958	
	הבנה				- התלמיד יסביר מהם הגורמים שמיקמו את המשטרה בראש ההווה הישראלית.			
1	מורת המגמה	פרונטאלי	<u>משטרה</u> גימשי, ד (2003) <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 305-306.	סיוור, שיטור מקצועי.	סינתזה	- התלמיד יתאר את הקשר בין תהליך האורבניזציה לפשיעה הגוברת בישראל.	מיסוד משטרת ישראל 1958-1973	

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת-נושא	נושא
			בשן, ע (2000) <u>משטרת ישראל-דין וחשבון שנתי 2000</u> ; המחלקה לתקשורת, אגף קהילה ומשא"ז. גימשי, ד (2003) <u>משטרה בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 317-381.	תכנון וארגון, תמיכה לוגיסטית, קהילה ומשא"ז, שיטור ובטחון, חקירות ומודיעין, תנועה, משאבי אנוש	הבנה	- התלמיד יבחין בין האגפים השונים הקיימים במשטרה.		
1	מורת המגמה	צפייה בסרט וידאו	צפייה בסרט .	חלוקה למחוזות ולאגפים	הערכה	- התלמיד יכיר את מבנה וארגון משטרת ישראל .	מבנה וארגון משטרת ישראל	
1	מורת מגמה	משימה וירטואלית לשיעורי בית			ידע והבנה	התלמיד ישווה בין האופן שבו מוצג מבנה ארגון משטרת ישראל בסרט שצפה, לבין החומר התיאורטי כפי שנלמד בכיתה.		
1		הרצאת אורח: קצין משטרה		התחנה כמרכז שרות בסיסי במשטרה, משרד חקירות, משרד ניהול, משרד אק"מ, משרד סיוור, משרד המודיעין ובילוש, מרכז שרות לאזרח, מרכז שיטור קהילתי, הטיפול באזרח.	ידע	- התלמיד יכיר את ארגון המשטרה. תחנת	מבנה תחנת משטרה	
					הבנה	- התלמיד יבחין בין האגפים השונים הקיימים בתחנה.		

8		סיוור		תפקידים, משימות, ציוד ומבנים.	אנליזה	- התלמיד יכתוב דו"ח על ביקורו בתחנת המשטרה. -הסיוור ימחיש לתלמיד את כל תפקידי ומשימות השוטר במשטרה (הערה 2.8). - התלמיד יקביל בין החומר התיאורטי שנלמד בכיתה לבין מבנה תחנת המשטרה . (הערה 2.8)	סיוור בתחנת משטרה מרחבית	
ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	ג'יקסו	אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה- מבוא למדעי המשטרה</u> ; ירושלים ; מולטיפרס ; עמודים 283-290.	סעיף 3 לפקודת המשטרה.	ידע	- התלמיד יכיר את הבסיס החוקי לפעולת המשטרה בישראל	הבסיס החוקי למשטרת ישראל	יעדי משטרת ישראל
					הבנה	- התלמיד יסביר את תפקידי המשטרה על-סמך הבסיס החוקי למשטר לפעולת המשטרה בישראל.		
1	מורת המגמה	פרונטאלי	אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה- מבוא למדעי המשטרה</u> ; ירושלים ; מולטיפרס ; עמודים 109-100. גימשי, ד (2003) <u>משטרה בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש ; עמודים 213-234.	עקרונות הטיפול המשטרתי בשמירת שלום הציבור.	הבנה	- התלמיד יסביר מדוע אזרחים פונים לתחנת המשטרה.	שמירת שלום הציבור	תפקידי המשטרה
					ידע	- התלמיד יכיר את העקרונות על שמירת שלום הציבור.		

1	מורת המגמה	פרונטאלי	אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה-</u> <u>מבוא למדעי המשטרה</u> ; ירושלים ; מולטיפרס ; עמודים 110-159.	שעון פשיעה	הבנה	- התלמיד יבין מהו שעון פשיעה ומה חשיבותו.	לחימה בפשיעה	
			גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש ; עמודים 235-260.	עקרונות המשטרה בלחימה בפשע	ידע	- התלמיד יכיר את עקרונות הלחימה בפשיעה.		
1	מורת המגמה	פרונטאלי	אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה-</u> <u>מבוא למדעי המשטרה</u> ; ירושלים ; מולטיפרס ; עמודים 160-196.	מניעת עבירות, מניעה ראשונית, מניעה משנית, מניעה שלישנית, התקת פשיעה.	ידע	- התלמיד יכיר את שלבי העבירה ודרכים בהן ניתן למנוע את העבירה.	מניעת עבירות	
			גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש ; עמודים 261-276 הרצאת אורח: קצין משטרה		הבנה	- התלמיד יבחין בין סוגים שונים של מניעת עבריינות.		
1	מורת המגמה	פרונטאלי	אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה-</u> <u>מבוא למדעי המשטרה</u> ; ירושלים ; מולטיפרס ; עמודים 197-217.	הבסיס החוקי לאכיפת עקרונות פעולת אכיפת החוק, שיטור קהילתי, בשיטת "פתרון בעיות".	ידע	- התלמיד יכיר את העקרונות לאכיפת חוק וסדר ציבורי.	אכיפת חוק וסדר ציבורי	
					הבנה	- התלמיד יבחין בין שיטות שונות להשגת סדר ציבורי.		
2	מורת המגמה	פרונטאלי	גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> <u>בדמוקרטיה</u> ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש ; עמודים 547-567.	מנגנוני פנימיים, פיקוח חיצוניים.	הבנה	- התלמיד יסביר מדוע יש צורך בפיקוח על המשטרה.	הפיקוח על המשטרה	
					ידע	- התלמיד יכיר את הנושאים בהם יש לשוטור טווח שיקול דעת.		
					ידע	- התלמיד יכיר מנגנוני פיקוח שונים, המפקחים על עבודת המשטרה.		

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
3	מורת המגמה	פרונטאלי	<p>גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> בדמוקרטיה ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש ; עמודים 531-545.</p> <p>גביזון, ד ' ושינדור ח' (עורכים) (1991). <u>זכויות האדם והאזרח בישראל – מקראה א'-ג'. האגודה לזכויות האזרח בישראל: ירושלים.</u></p> <p>http://he.wikipedia.org/wiki</p> <p>אלירם, י (1996) <u>משטרה וחברה- מבוא למדעי המשטרה</u> ; ירושלים ; מולטיפרס ; עמודים 176-267.</p>	<p>טווח שיקול דעת, חסינות, סמכויות השוטר, שחיקת השוטרים, תרבות משטרה, שחיתות שוטרים, דו"ח וועדת קנאפ, "אוכלי בשר", "אוכלי עשב", אתיקה משטרתית, הקוד האתי של משטרת ישראל.</p> <p>מושגים שנלקחו מתוך הויקיפדיה: זכויות, ליברליזם, הומניזם, זכויות אדם, התנגשות של זכויות, סוגי זכויות, זכויות אזרחיות, זכויות פוליטיות, זכויות חברתיות, הבטחת זכויות אדם, הענקת זכויות, פגיעה בזכויות אדם, ממשל, חופש הביטוי, חופש הדת, הזכות לפרטיות, חופש העיסוק.</p>	<p>הבנה</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>ידע</p> <p>הבנה</p>	<p>- התלמיד יסביר את המושג זכויות אדם.</p> <p>- התלמיד יכיר סוגי זכויות אדם.</p> <p>- התלמיד יכיר את ההיסטוריה של זכויות האדם.</p> <p>- התלמיד ידע מהו תפקיד המדינה בהבטחת זכויות האדם.</p> <p>- התלמיד יכיר ארגונים לזכויות אדם.</p> <p>- התלמיד ידע למי מוענקות זכויות.</p> <p>- התלמיד ידע להבחין בפגיעה בזכויות אדם.</p> <p>- התלמיד יסביר את המושג זכויות אזרח.</p> <p>- התלמיד יכיר סוגי זכויות אזרח.</p> <p>- התלמיד יזהה מצבים של התנגשות בין זכויות.</p> <p>התלמיד יבין מהי אתיקה בכלל ומהי אתיקה משטרתית בפרט</p>		אתיקה משטרתית

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי	משטרה (2003) גימשי, ד בדמוקרטיה ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 509-530.	שחיתות במשטרה, אלימות שוטרים, טיפול בשוטרים, מח"ש – המחלקה לחקירות שוטרים.	הבנה	- התלמיד יסביר מדוע יש שוטרים הפועלים בניגוד לאתיקה המשטרית.		שחיתות במשטרה
			אלירם, י (1996) משטרה וחברה- מבוא למדעי המשטרה ; ירושלים; עמודים 255-266.			יישום		
2	מורת המגמה	פרונטאלי	משטרה וחברה- אלירם, י (1996) מבוא למדעי המשטרה ; ירושלים; עמודים 298-301.	משמר אזרחי, "יחידות מיוחדות", זק"א .	הבנה	התלמיד יסביר את הרקע להקמת המשמר האזרחי .	משמר אזרחי	יחידות מיוחדות במשטרת ישראל
			הבנה		התלמיד יתאר את תהליך השילוב של המשמר האזרחי במשטרת ישראל .			
			הבנה		התלמיד יכיר את היחידות המיוחדות הפועלות במסגרת המשמר האזרחי .			
1	מורת המגמה	פרונטאלי	משטרה וחברה- אלירם, י (1996) מבוא למדעי המשטרה ; ירושלים; עמודים 296-298.	מבנה וארגון מג"ב, מפקדות מחוזיות, משמר הישובים, ימ"מ, תפקוד באירועי סדר ציבורי, תפקידי שיטור ופעולות בטחון פנים, מניעת הברחות סמים, מניעת סחורה גנובה, מניעת הברחות אנשים, מג"ב במגזר הכפרי.	ידע	- התלמיד יכיר את הרקע להקמת משמר הגבול.	משמר הגבול	
			הבנה		- התלמיד יבין מהי יחידת הימ"ם.			

					אנליזה	- התלמיד ינתח אירועים שונים של פעולת מג"ב.		
2	מורת המגמה	פרונטאלי	אלירם, י (1996) משטרה וחברה- מבוא למדעי המשטרה ; ירושלים; מולטיפרס; עמודים 220-223.	סגנונות שיטור, השוטר האכיפתי, השוטר הנלחם בפשע בקנאות, השוטר בסגנון עובד סוציאלי, סגנון המשגיח, שיטור מסורתי, שיטור שירותי, שיטור קהילתי, שיטור לפתרון בעיות.	הבנה	- התלמיד יבחין בין שיטות שיטור שונות.	שיטות שיטור	שיטור
	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
1	מורת המגמה	פרונטאלי	גימשי, ד (1999) שיטור קהילתי בישראל ובעולם ; משטרת ישראל; היחידה לשיטור קהילתי; המטה הארצי; ירושלים; עמודים 49-52.	שיטור קהילתי, "השוטר הטוב", קהילה, שיטור ממוקד שכונה, שיטור ממוקד אכיפת חוק, שיטור לפתרון בעיות.	ידע	- התלמיד יכיר מושגים בתחום הקהילתי.	הגדרה של שיטור קהילתי	שיטור קהילתי
2	מורת המגמה	פרונטאלי	גימשי, ד (2003) משטרה בדמוקרטיה ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש; עמודים 136-141.	שיטור קהילתי, שיטור ממוקד קהילה.	ידע	- התלמיד יכיר את הרקע להקמת השיטור הקהילתי.	התפתחות השיטור הקהילתי	
1	מורת המגמה		גימשי, ד (1999) שיטור קהילתי בישראל ובעולם ; משטרת ישראל; היחידה לשיטור קהילתי; המטה הארצי; ירושלים; עמודים 67-72.	שיטור מסורתי, שיטור קהילתי.	סינתזה	- התלמיד יבחין בין שיטור מסורתי לשיטור קהילתי.	שיטור קהילתי בהשוואה לשיטור מסורתי	

1	מורת המגמה		גימשי, ד (1999) שיטור קהילתי בישראל ובעולם ; משטרת ישראל; היחידה לשיטור קהילתי; המטה הארצי; ירושלים; עמודים 76-113.	מניעה יזומה של עבריינות, מניעה קהילתית שיתופית, גישה שירותית כוללת, ביזור שירותי המשטרה.	ידע	- התלמיד יכיר את עקרונות הפעולה המרכזיים של השיטור הקהילתי.	עקרונות פעולה של מרכזי שיטור קהילתי	
2	מורת המגמה	מצגת	גימשי, ד (1999) שיטור קהילתי בישראל ובעולם ; משטרת ישראל; היחידה לשיטור קהילתי; המטה הארצי; ירושלים; עמודים	מודלים המבטאים צמצום עבריינות, מודלים המבטאים שיטות למאבק בפשיעה, מודלים לחיזוק הקהילה.	ידע	- התלמיד יכיר את המודלים השונים של השיטור הקהילתי.	מודלים של שיטור קהילתי	
		משימה			- התלמיד יציע מודל לבעיה חברתית.			
		אנליזה			- התלמיד יסקור את יתרונות המודל וחסרונותיו.			
2	מורת המגמה	פרונטאלי	גימשי, ד (1999) שיטור קהילתי בישראל ובעולם ; משטרת ישראל; היחידה לשיטור קהילתי; המטה הארצי; ירושלים; עמודים 217-243.		הבנה	- התלמיד יבין את הקשיים הייחודיים ביישום השיטור הקהילתי.	יישום השיטור הקהילתי בישראל	
					ידע	- התלמיד יכיר את הממדים לפיתוח הארגוני של השיטור הקהילתי.		
					יישום	- התלמיד יסביר את תהליך היישום בתחנות המשטרה.		
ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי	גימשי, ד (1999) שיטור קהילתי בישראל ובעולם ; משטרת ישראל; היחידה לשיטור קהילתי; המטה הארצי; ירושלים; עמודים 244-260.	צדק קהילתי, צדק משקם	הבנה	- התלמיד יבין את הביקורת על השיטור הקהילתי.	עתיד השיטור הקהילתי	
					סינתזה	- התלמיד יציע כיוונים אפשריים לעתיד השיטור הקהילתי.		

					הבנה	- התלמיד יכיר את ההתפתחויות המאפיינות את השיטור בישראל.		
2	מורת המגמה	פרונטאלי	גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> בדמוקרטיה ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש ; עמודים 57-70.	פלילים, חסד"פ מעצרים, מעכב, חיפוש, תהליך החקירה, פתיחת תיק, אי-תביעה, סגירת תיק, תביעה, כתב אישום, שימוע, משפט, בית-משפט השלום, בית-משפט מחוזי, בית משפט עליון, גזר דין, ערעור, ענישה.	ידע	- התלמיד יכיר מושגים מרכזיים בהליך הפלילי.	מושגים בהליך הפלילי	ההליך הפלילי
8	מורת המגמה	סיוור		ההליך המשפטי, שיחה עם שופט.	אנליזה	- התלמיד יכתוב דו"ח על ביקורו בבית-משפט השלום. -הסיוור יעשיר את הידע התיאורטי של התלמיד בהליך המשפטי.	סיוור בבית-משפט השלום	
1	מורת המגמה	פרונטאלי	גימשי, ד (2003) <u>משטרה</u> בדמוקרטיה ; משטרת ישראל, המטה הארצי, אגף משאבי אנוש ; עמודים 569-584.	מודל רעננה.	ידע	- התלמיד יכיר את מגמות השיטור בעתיד.		המשטרה בישראל- המודל הרצוי
			בלסקי, ז (1995) <u>מראות המשטרה</u> ; [172].		ידע	- התלמיד יכיר מודל חדשני שפועל בשטח.		

סה"כ מדעי המשטרה: 68 שעות

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי	שביט, ג ; שוהם, ג (1990) עבירות ועונשים ; עם עובד ; ספריה אוניברסיטאית ; עמודים 69-75.	הענישה בחברה השבטית מוקדמת, בוררות, שיפוט מקומי, ענישה ממלכתית.	סינתזה	- התלמיד ישווה בין תקופות שונות לגבי מהות הענישה.	הענישה- היבטים היסטוריים	מבוא לפנולוגיה
					הבנה	- התלמיד יבחין בין שיפוט מקומי לענישה ממלכתית.		
5	מורת המגמה	ביום משפט- בעד ונגד עונש מוות	שביט, ג ; שוהם, ג (1990) עבירות ועונשים ; עם עובד ; ספריה אוניברסיטאית ; עמודים 79-159. רהב, ג (1987) סטייה חברתית ; [6] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב 1 עמודים 11-29.	הרתעה, נקם, תגמול, עקרון "מידה כנגד מידה", תיקון, טיפול, שיקום, המודל הרפואי, דו"ח מרטינסון 1974, מניעה, הגבלה, הרחקה, נטילת כושר, מודל הצדק, עונשי גוף, עונשי קלון, עונש מוות.	ידע	- התלמיד יכיר את מטרות הענישה.	מטרות הענישה	
					הבנה	- התלמיד יבחין בין המטרות השונות.		
2	מורת המגמה	פרונטאלי	שביט, ג ; שוהם, ג (1990) עבירות ועונשים ; עם עובד ; ספריה אוניברסיטאית ; עמודים 174-186.	מאסר, בתי-עבודה, פנאופטיקון, בית כפרה, השיטה השקטה, מלחמת השיטות, הקנס, מאסר בעקבות אי תשלום קנס, שיטת הקנס היומי.	ידע	- התלמיד יכיר את ההשתלשלות ההיסטורית שהביאה להקמת בית-כלא מודרני.	היבטים היסטוריים	המאסר
2	מורת המגמה	פרונטאלי	שביט, ג ; שוהם, ג (1990) עבירות ועונשים ; עם עובד ; ספריה אוניברסיטאית ; עמודים 174-189. נווה, נ ; רוט-הלר, ד (1993) היחיד והסדר החברתי ; עם-עובד ; תל-אביב ; עמודים 230-262.	מכאובי המאסר, תהליך הפריזוניזציה, בתי הסוהר כמוסד טוטאלי, פתרונות לבעיות המאסר.	הבנה	- התלמיד יסביר את הבעייתיות בעונש המאסר.	המאסר המודרני ובעיותיו	
					אנליזה	- התלמיד יציע פתרונות לבעיות המאסר.		

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי	(מסר-הראל, ניצן ; 2000) מסר-הראל, א (2001) <u>צוהר לבית-הסוהר</u> ; שירות בתי-הסוהר ; לשכת הדוברות.	שירות בתי הסוהר, מטרות המאסר, בתי הסוהר בישראל, מקומות כליאה, הצפיפות בבתי הסוהר, בעיות הסמים, אלימות בבית הסוהר, מעצר עד תום ההליכים, מדיניות השב"ס.	ידע	- התלמיד יכיר את שירות בתי-הסוהר (מטרות, מתקני כליאה) במדינת ישראל.	שירות בתי הסוהר	המאסר בישראל
			מסר-הראל, א (2001) <u>צוהר לבית-הסוהר</u> ; שירות בתי-הסוהר ; לשכת הדוברות. מסר-הראל, א (2002) <u>התמודדות עם נגע הסמים בשירות בתי-הסוהר</u> ; שירות בתי-הסוהר, לשכת הדוברות.					
8		סיוור	סיוור		אנליזה	- התלמיד יכתוב דו"ח על ביקורו בבית-סוהר. - התלמיד יכיר את שירות בתי הסוהר , הוא ישווה בין החומר התיאורטי לבית הסוהר	סיוור בבית-סוהר	
3	מורת המגמה	מטלת ביצוע- בניית דגם לוחות ותרשימים סטטיסטיים	שביט, ג ; שוהם, ג (1990) <u>עבירות ועונשים</u> ; עם עובד ; ספריה אוניברסיטאית ; עמודים 227-242. <u>שנתון סטטיסטי לישראל 2008</u> <u>משטרת ישראל דוח שנתי 2007</u>	מאסר על תנאי, מאסר סירוגי, מאסר סוף שבוע, מאסר תקופתי, עבודות שירות, שירות לתועלת הציבור, קנס, פטור, פרול.	ידע	- התלמיד יכיר שיטות שונות לענישה המודרנית.		חלופות למאסר
					יישום	- התלמיד יציע דגם לבית-כלא חלופי. - התלמיד ינתח לוחות ותרשימים (סוג עונש)		
4	מורת המגמה	פרונטאלי	שביט, ג ; שוהם, ג (1990) <u>עבירות ועונשים</u> ; עם עובד ; ספריה אוניברסיטאית ; עמודים 242-311.	תיאורית התיג ותיקון, תיאורית ההזדמנויות הדיפרנציאליות והתיקון, יעילות התיקון, שיטת המבחן, יעילות המבחן, תיקון בקהילה, הרשות לשיקום האסיר.	ידע	- התלמיד יכיר שיטות שונות לשיקום עבריינים.		תיקון בקהילה
					הבנה	- התלמיד יסביר כיצד תיאוריות שונות יציעו תהליך שיקומי.		
					יישום	- התלמיד יבחן את היעילות של השיטות השונות.		

תוכנית לימודים לכיתה י"ב ניר העמק – 2 יח"ל

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
1	מורת המגמה	דיון לוחות ותרשימים סטטיסטיים	כהן, י (1975) <u>עבריינים צעירים בישראל</u> ; "גומא"; תל-אביב; עמודים 33-38. מוסן, פ.ה (1998) <u>התפתחות הילד ואישיותו</u> . כרך ב'. לדורי: ת"א. עמ' 636-650. <u>שנתון סטטיסטי לישראל 2008</u> <u>משטרת ישראל דוח שנתי 2007</u>	ביולוגיות/קלאסית/פוזיטיביסטית, הגירה ופשיעה.	אנליזה	- התלמיד יסקור תיאוריות שונות היכולות להסביר עבריינות נוער (מחומר שלמד במהלך השנה). - התלמיד ינתח לוחות ותרשימים (אחוזי פשיעה לפי סוג העבירות – סמים, רכוש וכו')	הסיבות לעבריינות נוער	עבריינות נוער
1		פרונטאלי דיון	כהן, י (1975) <u>עבריינים צעירים בישראל</u> ; "גומא"; תל-אביב; עמודים 38-45.	פרויד, פולחן המיידיות, חוסר דמיון, פיתוח דחפים בצורה סמלית, פסיכופט.	הבנה	- התלמיד יסביר את אישיות הנער העבריין על-פי תיאוריות פסיכולוגיות (שנלמדו וחדשות). - התלמיד יבין את מאפייני הפסיכופט.	תיאוריות פסיכולוגיות	

1		פרונטאלי	כהן, י (1975) <u>עבריינים</u> <u>צעירים בישראל</u> ; "גומא"; תל-אביב; עמודים 45-50.	ליקויים בתא המשפחתי ועבריינות – משפחה הרוסה, תיאוריות הפיקוח החברתי של הירשי, פולחן קבלה, הצרכן הצעיר, קבוצת השווים, המחאה הגברית, ליקויים בהסתגלות.	ידע	- התלמיד יכיר את מאפייני גיל ההתבגרות העלולים לגרום לעבריינות על- פי תיאוריות שנלמדו וחדשות.	תיאוריות המתרכזות בליקוי של תהליך הסוציאליזציה בגיל ההתבגרות	
1		דיון	אדד, מ; רהב, ג; שוהם, ג (2004) <u>קרימינולוגיה</u> ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב; עמודים 398-395.		הסקת מסקנות	- התלמיד יסביר כיצד החברה הופכת את הצעירים לעבריינים.		
1		דיון ופרונטאלי	כהן, י (1975) <u>עבריינים</u> <u>צעירים בישראל</u> ; "גומא"; תל-אביב; עמודים 50-57.	מצב חברתי – אנומיה חברתית/דירקהיים ואנומיה אישית/מרטון, "סטייה חברתית" ככוח מלכד או מפורר, תיאורית התיוג	הבנה	- התלמיד יבין שהחברה היא זאת שאחראית להפיכתו של הנער לסוטה על- פי תיאוריות שנלמדו וחדשות.	תיאוריות סוציולוגיות	
1		דיון ופרונטאלי	כהן, י (1975) <u>עבריינים</u> <u>צעירים בישראל</u> ; "גומא"; תל-אביב; עמודים 50-53.	תיאורית התחברות דיפרנציאלית, תיאורית ה"תקשורת המאבחנת", תהליך חברות.	הבנה	- התלמיד יבין כיצד לומד הנער להיות עבריין על-פי תיאוריות שנלמדו וחדשות.	תיאורית הלמידה	

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
2	מורת המגמה	פרונטאלי דיין	<p>אדד, מ ; רהב,ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 526-538.</p> <p>אדד, מ ; רהב,ג ; שוהם, ג (2004) קרימינולוגיה ; שוקן ; ירושלים ותל-אביב ; עמודים 548-549.</p> <p>רהב, ג (1987) סטייה חברתית ; [5] ; האוניברסיטה הפתוחה ; רמת-אביב, תל-אביב ; עמודים 19-20.</p>	תת-תרבות, תרבות נגד, תרבות עבריינית, קבוצת עברייני הרכוש, קבוצת ה"כיף", קבוצת האלימות.	הבנה	- התלמיד יבחין בין סוגים שונים של קבוצות עבריינים.	סוגים של תת-תרבות עבריינית	
2	מורת המגמה	פרונטאלי דיין	<p>נווה, נ ; רוט-הלר, ד (1993) ; היחיד והסדר החברתי ; עם-עובד ; תל-אביב ; עמודים 177-195</p>	אלימות לשמה, עבריינות לא רווחית, שוללנות, ערכי המעמד הבינוני מול ערכי המעמד הנמוך, נערי קולג', נערי פינת רחוב, חברי הכנופיה העבריינית, סמלי המעמד הבינוני.	ידע הבנה יישום	- התלמיד יכיר את סוגי הקבוצות השונות של עבריינות נוער על-פי אלברט כהן. - התלמיד יבחין בין המטרות של המעמד הנמוך, למטרות של המעמד הגבוה. - התלמיד יסביר מדוע יש עבריינות רבה יותר בקרב המעמד הנמוך.	אלברט כהן- תת תרבות עבריינית	
1	מורת המגמה	פרונטאלי דיין	<p>נווה, נ ; רוט-הלר, ד (1993) ; היחיד והסדר החברתי ; עם-עובד ; תל-אביב ; עמודים 177-195.</p>	חברת השפע, תרבות הפנאי, שעמום כגורם לעבריינות, הזדמנויות ופיתויים.	הבנה	- התלמיד יבחין את הגורמים לעבריינות של בני טובים.	מעמד הפנאי/דאונס ורוט	

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
4	מורת המגמה	פרונטאלי דיון	<p>גימשי. 2003. <u>משטרה בדמוקרטיה</u>. ירושלים: משטרת ישראל. עמ' 415-416</p> <p><u>חוק הנוער – טיפול והשגחה</u>, תש"ך (1960).</p> <p><u>חוק הנוער – שפיטה, ענישה ודרכי טיפול</u>, תשל"א (1971).</p> <p>שרון, א (1990). <u>נוער בפלילים: שפיטה, דרכי טיפול וענישה</u>. חיפה: תמר. עמ' 1-49.</p> <p>מלמד, א (1983). <u>נוער במצוקה</u>. חיפה: אוניברסיטת חיפה. עמ' 84-49.</p>	היקף עבריינות הנוער, מחלק הנוער, חוקר נוער, חוק הנוער (טיפול, השגחה, שפיטה, ענישה), בית משפט לנוער, גישה סלחנית, חקירת קטינים, אחריות פלילית.	ידע הבנה	<p>- התלמיד יכיר את מחלק הנוער ואת בית המשפט לנוער.</p> <p>- התלמיד יבין מהם דרכי הענישה והטיפול בבני נוער במערכת המשפט.</p> <p>- התלמיד יבין מהי קטינות ואחריות פלילית.</p>	המשטרה ומערכת המשפט מול הנוער	
1		פרונטאלי	<p>שביט, ג ; שוהם, ג (1990) <u>עבירות ועונשים</u> ; עם עובד ; ספריה אוניברסיטאית ; עמודים 245-270.</p> <p>גבע, ר (1992) <u>אסטרטגיות במניעת פשיעה – שיטות</u>, יישום והערכה. ירושלים: משרד המשטרה. עמודים 153-154.</p>	שירות מבחן לנוער, קצין מבחן לנוער, תסקיר קצין מבחן, מוסדות תיקון לנוער, מוסד נעול, מוסד פתוח, בית-סוהר לנוער, תיוג עצמי, תיוג חברתי.	ידע הבנה	<p>- התלמיד יכיר סוכנויות שונות לטיפול בנוער עבריין.</p> <p>- התלמיד יבין את אופן פעולתן של הסוכנויות השונות לטיפול בנוער עבריין.</p>	סוכנויות בקהילה המסייעות למשטרה בטיפול בנוער עבריין	

**נושא ייחודי – עבריינות נוער תוך התמקדות באלימות בקרב מתבגרים וסמים בקרב מתבגרים.
בניית תוכנית מניעה (אלימות או סמים)**

ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
4	מורת המגמה	הנחיה כיתתית	פלום, ח (1995). <u>מתבגרים בישראל: היבטים אישיים, משפחתיים וחברתיים</u> . אבן יהודה: רכס. עמ' 261-289. גבע, ר (1992) <u>אסטרטגיות במניעת פשיעה – שיטות, יישום והערכה</u> . ירושלים: משרד המשטרה.	תוכנית מניעה, מניעה ראשונית/משנית/שלישונית, מערך הפעלות, אוכלוסיית יעד, מטרות תוכנית, רפלקציה	ידע והבנה	התלמיד יבין מהי תוכנית מניעה התלמיד יגבש נושא לעבודה ואוכלוסיית יעד התלמיד יכיר מונחים שקשורים בתוכנית מניעה (רמות מניעה: ראשונית, שניונית, שלישונית, אוכל' יעד, מטרות, הפעלות), אותם יישם בתוכנית מניעה שיבנה.	הצגת מטרת העבודה מניעה והתערבות	כתיבת תוכנית מניעה
4	מורת המגמה	פרונטאלי	טייכמן, מ (1989). <u>לחיות בעולם אחר: אלכוהול, סמים והתנהגות אנושית</u> . ת"א: רמות. עמ' 21-34, 44-52. הורוביץ, ת (2000). <u>אלימות כתופעה אנטי חברתית: תיאוריה ומעשה</u> . ירושלים: מכון הנרייטה סאלד. עמ' 36-39	סוגי סמים, תלות נפשית, תלות גופנית, פקודת הסמים המסוכנים		- התלמיד ילמד מה ההבדל בין תלות גופנית לתלות נפשית. - התלמיד יזהה את סוגי הסמים לפי קבוצות. - התלמיד יבין שלסמים שונים השפעות שונות. - התלמיד יכיר את פקודת הסמים המסוכנים	סוגי סמים ופקודת הסמים המסוכנים	סמים בקרב מתבגרים
2	מורת המגמה	פרונטאלי	פלום, ח (1995). <u>מתבגרים בישראל: היבטים אישיים, משפחתיים וחברתיים</u> . אבן יהודה: רכס. עמ' 261-289.	מניעה, התערבות, מצוקה ומתחים, סמים ועבריינות נוער, לחץ חברתי	ידע והבנה	- התלמיד יכיר את הגורמים לשימוש בסמים בקרב מתבגרים.	גורמים ומניעים	

			כהנא, ר (1988). <u>מסגרות נוער בחברה הישראלית</u> . ירושלים: אקדמון. עמ' 549-595.					
			טייכמן, מ (1989). <u>לחיות בעולם אחר: אלכוהול, סמים והתנהגות אנושית</u> . ת"א: רמות. עמ' 103-130					
2	מורת המגמה	צפייה בסרט			יישום	- התלמיד יבין שמצבי לחץ וזמינות הסם עלולים לתרום להתפתחות של דפוס בשימוש בסמים - התלמיד יבין שיכול להתפתח דפוס של תלות והתמכרות גם אם משתמשים בסמים להנאה ובילוי.	צפייה בסרט "יומן נעורים"	
ש"ש	שם המרצה	אסטרטגיה	ביבליוגרפיה	מושגים	חשיבה	מטרות	תת- נושא	נושא
4 הנחי פרט נית	מורת המגמה	פרונטאלי	לקט, ר (2004). <u>משמעות: תוכנית מניעה בנושא סמים לכיתות י'-יא'</u> . ירושלים: משרד החינוך התרבות והספורט, מנהל פדגוגי. משרד החינוך התרבות והספורט, השירות הפסיכולוגי ייעוצי (1991). <u>תלמידים, סמים ואלכוהול: אסופת תוכניות בנושא מניעה</u> .			- התלמיד יכיר תוכניות למניעת התמכרות לסמים. - התלמיד יישם את הנלמד בבניית תוכנית מניעה.	סיכום רקע תיאורטי, גיבוש תוכנית המניעה, כתיבת סיכום, כתיבת רפלקציה, כתיבת ביבליוגרפיה לעבודה	

4	מורת המגמה	פרונטאלי דיון	<p>שוהם, ש.ג. (1994). <u>אלימות</u>. ת"א: אור עם. עמ' 9-37.</p>	אלימות, מרכיבים, נתוני שירות מבחן לנוער ומשטרת ישראל.	ידע והבנה	- התלמיד יזהה מהי אלימות. - התלמיד ילמד את המרכיבים השונים של האלימות.	אלימות של בני נוער – תמונת מצב ומרכיביה	אלימות בקרב מתבגרים
			<p>הורוביץ ת, פרנקל ח (1990). <u>דפוסי אלימות של בני נוער</u>. ירושלים: מכון סאלד. עמ' 19-74, 151, 22.</p>					
4 הנחייה פרטנית	מורת המגמה	פרונטאלי	<p>לוי שגב, ר (1994). <u>הידברות – לא אלימות: מניעה, התייחסות והצעות לפעילויות</u>. ת"א: אח. עמ' 94-130.</p>	אלימות מהי? סוגי אלימות, אלימות בישראל, המאבק באלימות, התמודדות בסביבת ביה"ס ובקהילה.	ידע ויישום	- התלמיד יכיר תוכניות למניעת אלימות. - התלמיד יישם את הנלמד בבניית תוכנית מניעה.	סיכום רקע תיאורטי, גיבוש תוכנית המניעה, כתיבת סיכום, כתיבת רפלקציה, כתיבת ביבליוגרפיה לעבודה	
			<p>שמשי, א (2000). <u>להיאבק באלימות ולהצליח</u>. ת"א: צ'ריקובר. עמ' 11-32, 41-77, 81-147.</p>					
			<p>גבע, ר (1992) <u>אסטרטגיות במניעת פשיעה – שיטות, יישום והערכה</u>. ירושלים: משרד המשטרה.</p>					